

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKWR.431.2.13.2025.JS

Pani
Jolanta Adamska
Dyrektor

Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej
typu rodzinnego „Bajka” w Lubinie
ul. Miedziana 29/2
59 - 300 Lubin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wrocław, dnia 18 kwietnia 2025 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana:	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu rodzinnego „Bajka” w Lubinie.
Kierownik jednostki kontrolowanej:	Jolanta Adamska, od dnia 1 marca 2024 r. do dnia 24 marca 2025 r. (akta kontroli str. 3, 22 - 23)
Zakres kontroli:	Przestrzeganie standardów opieki i wychowania, praw dziecka oraz zgodność zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi. Okres objęty kontrolą od 1 marca 2024 r. do 24 marca 2025 r.
Podstawa prawna kontroli:	Art. 122 i art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49) ¹ Plan kontroli Wojewody Dolnośląskiego na I półrocze 2025 r. z dnia 20 grudnia 2024 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:	Od 24 marca 2025 r. do 9 kwietnia 2025 r.
Kontrolerzy:	1. Jacek Sujka, inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 119 z dnia 11.03.2025 r., sygn. PS-NKWR.0030.119.2025.JS. 2. Joanna Laskowska, inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 120 z dnia 11.03.2025 r., sygn. PS-NKWR.0030.120.2025.JS. (akta kontroli str. 7 - 8)

¹ Zwana dalej „ustawą”.

II. Ocena kontrolowanej jednostki:

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny. Możliwą przyczyną wystąpienia nieprawidłowości było nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów prawa, co mogło wpłynąć na obniżenie standardów opieki i wychowania.

III. Ustalenia kontroli:

Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie udostępnionej dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, wyjaśnień złożonych do protokołu przez dyrektora jednostki, dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe osób pracujących z dziećmi oraz indywidualnych rozmów z wychowankami. Kontrolę odnotowano w Księżce kontroli pod numerem 2025/1. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu rodzinnego „Bajka” w Lubinie² prowadzona jest przez Powiat Lubiński.

Placówka działa na podstawie decyzji Wojewody Dolnośląskiego nr PS.IA 9013/5/08 z dnia 7 lutego 2008 r. z późn. zm., zezwalającej na prowadzenie ww. Placówki³. Placówka zabezpiecza 8 miejsc dla dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej. Kontrolowana jednostka funkcjonowała w oparciu o regulamin organizacyjny z dnia 18 września 2024 r. Na podstawie ewidencji dzieci stwierdzono, że w okresie od marca 2024 r. do marca 2025 r. w Placówce zamieszkiwało nie więcej niż dziesięcioro wychowanków (w tym 2 - osobowe rodzeństwo), co zgodne było z art. 95 ust. 4a ustawy. Na podstawie zgody dyrektora Placówki oraz zezwolenia nr ZP-R.940.4.2.2024.EK Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 lutego 2024 r. do Placówki przyjęto wspomniane powyżej 2 - osobowe rodzeństwo (M.R. i N.R.).

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy wszystkie dzieci zostały skierowane do Placówki na podstawie orzeczeń sądowych o umieszczeniu w pieczy zastępczej. Dla wszystkich wychowanków sąd wskazał umieszczenie ich w pieczy zastępczej wskazanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie⁴.

(dowód: akta kontroli str. 19 - 21, 24 - 42, 44 - 46)

Realizując obowiązek wynikający z § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025

² Zwane w dalszej części wystąpienia „Placówką”.

³ Zwana dalej „decyzją Wojewody Dolnośląskiego”.

⁴ Zwane w dalszej części wystąpienia „PCPR”.

r. poz. 395)⁵ w Placówce dla każdego wychowanka sporządzona była diagnoza psychofizyczna. Dokument zawierał dane i informacje dotyczące: mocnych stron dziecka i jego potrzeb w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym oraz społecznym, przyczyn kryzysu w rodzinie oraz wpływu tego kryzysu na rozwój dziecka, relacji dziecka z jego najbliższym otoczeniem oraz osobami ważnymi dla dziecka, jego rozwoju, wskazań dotyczących dalszej pracy pedagogicznej, pracy z rodziną oraz przygotowania dziecka do usamodzielnienia. W obrębie badanej próby kontrolnej ustalono, że przedmiotowe dokumenty we wszystkich przypadkach były opracowane przez psychologa w okresie ok. 1 miesiąca od dnia przyjęcia dziecka do Placówki i aktualizowane w miarę potrzeb. Dodatkowo jedna diagnoza zawierała wskazania dotyczące programu terapeutycznego dla wychowanka.

(dowód: akta kontroli str. 47 - 51)

Każdy wychowanek Placówki z grupy kontrolnej miał sporządzony plan pomocy dziecku na okres sześciu miesięcy. Dla wszystkich wychowanków plany przygotowywał dyrektor Placówki bez współpracy z asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny - bez współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, co było niezgodne z § 15 ust. 1 rozporządzenia mając na uwadze art. 100 ust. 1 ustawy. Plany pomocy zawierały cel pracy z dzieckiem w Placówce oraz działania o charakterze długiego i krótkoterminowym. Dyrektor modyfikował plany pomocy co sześć miesięcy bez współpracy z ww. podmiotami. Stwierdzona sytuacja stanowi nieprawidłowość w świetle obowiązujących przepisów.

(dowód: akta kontroli str. 52 – 78, 85 - 86)

W Placówce dla każdego wychowanka prowadzone były karty pobytu zawierające opisy i informacje dotyczące znaczących dla dziecka wydarzeń, postępów w nauce szkolnej, stanie zdrowia dziecka oraz oceny aktualnej sytuacji dziecka, o których mowa w § 17 ust. 2 rozporządzenia, które były uzupełniane nie rzadziej niż co miesiąc. Przedłożona dokumentacja nie budziła zastrzeżeń oraz uwag.

(dowód: akta kontroli str. 79 - 84)

Na podstawie wyjaśnień złożonych do protokołu przez dyrektora Placówki, informacji uzyskanych od wychowanków oraz przedłożonej dokumentacji stwierdzono następujący stan przestrzegania i realizacji standardów opieki:

1) Całodzienne wyżywienie dzieci zapewniała Placówka. Wychowankowie otrzymywali pięć posiłków w ciągu doby. Drugie śniadanie do szkoły dzieciom przygotowywali wychowawcy. Podopieczni uczęszczający do szkoły jedli tam obiady. Opiekunowie dodatkowo przygotowywali

⁵ Zwanego w dalszej części wystąpienia „rozporządzeniem”.

obiady w domu. Posiłki spożywane były wspólnie z opiekunami, którzy dbali o bieżące zaopatrzenie i ich sporządzanie. Natomiast w dni wolne od nauki podopieczni chętnie włączali się w przygotowanie pizzy wraz z wychowawcami. Dzieci miały swobodny dostęp do jedzenia i napojów. Ponadto ustalono, że w okresie objętym kontrolą Placówka korzystała z porad żywieniowych dietetyka zatrudnionego w PCPR;

2) Podstawową opiekę lekarską wychowankom Placówki zapewniały przychodnie: „Lubmed” przy ul. Gwarków 82 w Lubinie, „Medicus” przy ul. Leśnej 8 w Lubinie oraz „RCZ” przy ul. Generała Józefa Bema w Lubinie (lekarz rodzinny i pediatra). W okresie objętym kontrolą dzieci były pod opieką poradni specjalistycznych: sześcioro pod opieką poradni zdrowia psychicznego, dwoje pod opieką poradni okulistycznej, wszyscy pod opieką stomatologa;

3) W okresie objętym kontrolą dwoje wychowanków zaopatrywano w produkty lecznicze i wyroby medyczne (okulary korekcyjne);

4) Wszyscy wychowankowie w codziennym kontakcie z opiekunami podlegali oddziaływaniom wychowawczym. Sześcioro dzieci uczęszczało na zajęcia z logopedą, czworo na zajęcia korygujące o charakterze terapeutycznym usprawniające zaburzone funkcje a dwoje na zajęcia rozwijające kompetencje i umiejętności emocjonalno - społeczne oraz komunikacyjne. Dodatkowo dwoje dzieci uczęszczało na zajęcia rewalidacyjne, a jedno na arteterapię i zajęcia z tyflopedagogiki. Bieżącą pomoc w nauce udzielali opiekunowie oraz starsi wychowankowie w ramach wsparcia koleżeńskiego;

5) Zaopatrzenie dzieci w odzież, obuwie i bieliznę odbywało się na bieżąco i według indywidualnych potrzeb. Młodszym zakupy organizowali opiekunowie, starszy wychowanek dokonywał ich również samodzielnie. Wszystkie zakupione rzeczy stanowiły własność wychowanków;

6) W Placówce do dyspozycji wychowanków były książki, gry i zabawki adekwatne do wieku. Starsze z dzieci miało swój telefon komórkowy, ale korzystanie z niego było limitowane i pod kontrolą;

7) Wszystkie wymagane i potrzebne środki higieny osobistej i do utrzymania czystości były ogólnie dostępne dla wszystkich wychowanków w łazienkach. O zaopatrzenie dbali opiekunowie;

8) Podręczniki szkolne dla dzieci ze szkół podstawowych zapewniały szkoły, natomiast dla wychowanka ze szkoły ponadpodstawowej dyrektor kontrolowanej jednostki. Placówka zapewniała również wszelkie przybory szkolne, zeszyty, itp.;

9) W większości przypadków wychowankowie nie mieli już zadań domowych. Jednak w sytuacjach koniecznych (powtórki materiału, nadrabianie zaległości, utrwalanie wiedzy,

czytanie lektur) opiekunowie w Placówce zapewniali wszelką pomoc dydaktyczną, byli również w stałym kontakcie z wychowawcami i nauczycielami;

10) Udział w zajęciach pozalekcyjnych był wolą i decyzją wychowanków. Siedmioro dzieci uczestniczyło w zajęciach sekcji pływackiej, troje podopiecznych uczęszczało na naukę śpiewu do „Akademii Śpiewu” Joanny Ślipko oraz na treningi karate Goju - Ryu. Dwoje wychowanków uczestniczyło w zajęciach nauki tańca w „Akademii Tańca” i zajęciach śpiewu w scholii parafialnej. Jedno dziecko uczęszczało na zajęcia służby liturgicznej ołtarza w Parafii Św. Jana Bosko. Dodatkowo troje wychowanków korzystało z korepetycji z matematyki na terenie Placówki;

11) W okresie objętym kontrolą jeden wychowanek przebywał w MOS w Brzegu Dolnym, gdzie ponoszono opłaty za pobyt w internacie w zakresie kosztów wyżywienia. Wszyscy pozostali wychowankowie uczęszczali do szkół na terenie Lubina;

12) Podczas czynności kontrolnych ustalono, że Placówka ponosiła koszty przejazdów wychowanka, który kontynuował naukę zawodu w OHP w Ząbkowicach Śląskich (zakup biletów PKP). Dodatkowo jednego podopiecznego umieszczonego w MOS w Brzegu Dolnym, dyrektor Placówki dowoził samochodem służbowym. Ponadto dwójkę dzieci, które realizowały obowiązek szkolny w Szkołach Podstawowych Nr 1 i Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Lubinie, dowożono transportem zapewnianym przez Gminę Lubin. Dla pozostałych wychowanków przejazdy komunikacją miejską w Lubinie były darmowe. Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Placówka pokrywała koszty przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu dzieci poza nią między innymi: wyjazdy wakacyjne, przejazdy związane z urlopowaniem do rodziny.

Mając na uwadze powyższe stwierdza się przestrzeganie standardów opieki, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt. 1 - 7 i pkt. 9 - 14 rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 87 - 96, 101 - 106)

W kontrolowanej jednostce przestrzegano przepisu § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia, który nakazuje comiesięczne wypłacanie dzieciom kwoty pieniężnej do własnego dysponowania przez dzieci od 5. roku życia, której wysokość nie niższą niż 3% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy, ustala co miesiąc dyrektor placówki. Jednocześnie postanowienia dotyczące ustalania wysokości rzeczowej kwoty pieniężnej zostały ujęte w Regulaminie organizacyjnym Placówki. Po przeanalizowaniu przedłożonych list wypłat kieszonkowego za okres objęty kontrolą stwierdzono, że wysokość wypłacanych kwot była niezgodna z obowiązującym przepisami do końca maja 2024 r. Dzieci otrzymywały od marca 2024 r. do maja 2024 r. kwotę od 30 zł. do 110 zł. oraz od czerwca 2024 r. do marca 2025 r.

kwotę od 30 zł. do 120 zł. W świetle przepisów prawa powszechnie obowiązującego do maja 2024 r. kwota kieszonkowego należna dla dziecka wynosiła nie mniej niż 13,61 zł. i nie więcej niż 108,88 zł., a od 1 czerwca 2024 r. minimalna kwota kieszonkowego wynosi 45,51 zł. Podczas czynności kontrolnych stwierdzono, że dwoje dzieci (K.M. i K.P.) w miesiącach od czerwca 2024 r. do marca 2025 r. otrzymywało kieszonkowe w wysokości po 30 zł., co było niezgodne z zapisem § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia. W świetle obowiązujących przepisów ww. działanie uznano jako nieprawidłowość. Odbiór przyznanej kwoty był potwierdzany podpisem dziecka, w sytuacji, gdy umiało pisać. W związku z powyższym zasadne jest niezwłoczne wypłacenie dzieciom różnicy kwoty kieszonkowego należnego za okres od czerwca 2024 r. do marca 2025 r., zgodnie z obowiązującymi przepisami rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 32 - 36, 85, 107 - 110)

W Placówce do dyspozycji wychowanków przeznaczonych było sześć pokoi - sypialni (trzy 1 - osobowe, dwa 2 - osobowe oraz jeden pokój 3 - osobowy). Pokoje wyposażone były w łóżka lub tapczany, szafy z miejscem na odzież i rzeczy osobiste, biurka, krzesła, półki, laptopy itp. Wychowankowie korzystali z dwóch łazienek z kabinami prysznicowymi oraz z dwóch oddzielnych toalet, zapewniających intymność. W Placówce do wspólnego użytkowania były: pokój, gdzie prowadzono bieżącą naukę, oglądano telewizję oraz grano w różnego rodzaju gry, kuchnia z miejscem do przygotowywania posiłków wraz z jadalnią, gdzie spożywano posiłki. W przedpokoju w specjalnie przygotowanych szafach przechowywano pościel, artykuły papiernicze, szkolne, higieniczne oraz gry i zabawki dla dzieci. Placówka wyposażona była w pralkę oraz suszarkę elektryczną. Każde z dzieci miało obowiązek utrzymywania czystości i porządku. Podczas czynności kontrolnych stwierdzono, że w Placówce: nie zabezpieczono wentylatora w łazience oraz przewodów antenowych w pokojach dzieci, część mebli kuchennych była zniszczona z wiszącymi drzwiczkami lub bez drzwiczek, w pokoju dziecka znajdowało się łóżko, którego stan techniczny nie pozwalał na komfort jego użytkowania oraz była uszkodzona podłoga, brak klamek w drzwiach w jednym pokoju dzieci i w kuchni oraz uszkodzona deska toaletowa. W związku z powyższym należy podjąć niezwłoczne działanie w zakresie doprowadzenia stanu technicznego składników majątkowych Placówki, w tym pomieszczeń do standardu umożliwiającego zapewnienie dzieciom w pełni funkcjonalnego i przyjaznego środowiska rozwojowego.

(dowód: akta kontroli str. 86, 111 - 116)

W celu dokonania oceny przestrzegania praw dziecka, o których mowa w art. 4 ustawy, przeprowadzono indywidualne rozmowy z wychowankami w wieku od 10 do 11 lat, którzy wyrazili zgodę na rozmowę z inspektorami do spraw kontroli. Dzieci swobodnie i otwarcie

opowiadały o swoim pobycie w Placówce oraz o relacjach z opiekunami. Wszystkie znały swoją sytuację rodzinną i prawną. Wychowankowie potwierdzili, że Placówka zapewniała im poczucie bezpieczeństwa oraz wsparcie i pomoc w nauce. Wszyscy rozmówcy potwierdzili, że mają stałe kontakty z członkami rodzin oraz opowiadali ze zrozumieniem i akceptacją o swoich codziennych obowiązkach tj.: nauka, szkoła, dbanie o porządek, dbanie o czystość. Wychowankowie oświadczyli, że mogą brać udział w różnych zajęciach pozalekcyjnych. Rozmówcy nie wnosili zastrzeżeń dotyczących zaopatrzenia w odzież, podręczniki, środki higieny osobistej, wyżywienia i jego ilości oraz kieszonkowego. Dzieci nie doznały oraz nie były świadkami jakiegokolwiek formy przemocy ze strony osób dorosłych w Placówce.

(dowód: akta kontroli str. 117 - 127)

W Placówce zatrudnionych było 6 osób. Pani Jolanta Adamska na stanowisku dyrektora, na stanowisku wychowawcy 1 osoba oraz 4 osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarczych. Na podstawie przedstawionej dokumentacji oraz w oparciu o wymogi kwalifikacyjne stwierdzono, że zatrudnieni pracownicy mieli wymagane kwalifikacje i spełniali wymogi określone w art. 97 ust. 4, w art. 98 ust. 2 i 3 oraz w art. 99 ust. 2 ustawy. Ponadto udostępniono dokumentację, z której wynikało, że wszyscy pracownicy byli zweryfikowani w zakresie: wypełniania obowiązku alimentacyjnego - w przypadku, gdy taki obowiązek wynikałby z tytułu egzekucyjnego, niekaralności, braku ingerencji sądu w wykonywanie władzy rodzicielskiej oraz posiadali zaświadczenie lekarskie o zdolności do pracy i informację z bazy danych o niefigurowaniu w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

(dowód: akta kontroli str. 128 - 135)

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne:

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano Pani Jolancie Adamskiej Dyrektorowi Placówki.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej typu rodzinnego „Bajka” w Lubinie stwierdzono następujące nieprawidłowości wymagające wydania zaleceń pokontrolnych w badanym zakresie:

1. Plany pomocy dziecku sporządzano bez współpracy z asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny - bez współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną;
2. Przez okres dziesięciu miesięcy dwójce dzieci wypłacano kwotę pieniężną do własnego dysponowania w wysokości niezgodnej z rozporządzeniem.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji kontrolowanego zadania, należy:

1. Sporządzać plany pomocy dziecku we współpracy z asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny - we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną.

Podstawa prawna: § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 395) w związku z art. 100 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49);

Termin realizacji: na bieżąco.

2. Wypłacać dzieciom od 5. roku życia kwotę pieniężną do własnego dysponowania w obowiązującej wysokości.

Podstawa prawna: § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 395);

Termin realizacji: na bieżąco.

Pouczenie:

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49). Proszę w terminie do dnia **30 maja 2025 r.** o powiadomienie Wojewody Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Jacek Szyka

(przewodniczący zespołu inspektorów)

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

(członek zespołu inspektorów)

Joanna Łaskowska

Z up. Wojewody Dolnośląskiego
wz. Dyrektora Wydziału PS

KIEROWNIK ODDZIAŁU

Oddziału Nadzoru i Kontroli

w Sam. Cy. Średzkiej

(kierownik jednostki kontrolującej)

Ewelina Zygmunt

